

Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах

2020 р., № 71, Т. 1

Збірник наукових праць

Головний редактор:

Сущенко А. – доктор педагогічних наук, професор

Заступник головного редактора:

Сущенко Л. – доктор педагогічних наук, доцент

Редакційна колегія:

Захаріна Є. – доктор педагогічних наук, професор;

Іваницький О. – доктор педагогічних наук, професор;

Кочарян А. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Пагута М. – кандидат педагогічних наук, доцент;

Сущенко Т. – доктор педагогічних наук, професор;

Даріуш Скальські – доктор педагогічних наук
(Республіка Польща).

Технічний редактор: Ю. Ковальчук

Дизайнер обкладинки: А. Юдашкіна

Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [редкол.: А.В. Сущенко (голов. ред.) та ін.]. Запоріжжя : КПУ, 2020. Вип. 71. 232 с. Т. 1.

виходить шість разів на рік

Сайт видання:

www.pedagogy-journal.kpu.zp.ua

Засновник:

Класичний приватний університет
Свідоцтво Міністерства юстиції України
про державну реєстрацію
друкованого засобу масової інформації
Серія КВ № 15844-4316Р від 16.10.2009 р.

Видавництво і друкарня –
Видавничий дім «Гельветика»

69002, м. Запоріжжя, вул. Олександрівська 84, оф. 414
Телефони: +38 (048) 709 38 69, +38 (095) 934-48-28,
+38 (097) 723-06-08

E-mail: mailbox@helvetica.com.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 6424 від 04.10.2018 р.

*Входить до Переліку наукових фахових видань
України (категорія «Б») з педагогічних наук
(спеціальності: 011. Освітні, педагогічні науки,
012. Дошкільна освіта, 013. Початкова освіта,
014. Середня освіта, 015. Професійна освіта,
016. Спеціальна освіта) відповідно до Наказу МОН
України від 17.03.2020 № 409 (додаток 1).*

*Журнал включено до міжнародної
наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)*

Видання рекомендовано до друку
та поширення через мережу Internet
Вченою радою
Класичного приватного університету
(протокол № 6 від 25.03.2020 р.)

Усі права захищені.
Повний або частковий передрук і переклади дозволено
лише за згодою автора і редакції.
При передрукуванні посилання на збірник наукових праць
«Педагогіка формування творчої особистості
у вищій і загальноосвітній школах»
обов'язкове.

Редакція не обов'язково поділяє думку автора
і не відповідає за фактичні помилки,
яких він припустився.

Адреса редакції:

Класичний приватний університет
69002, м. Запоріжжя, вул. Жуковського, 70б.
Телефони/факс: +38 098 24 61 364.

Здано до набору 24.03.2020.
Підписано до друку 01.04.2020.
Формат 60×84/8. Цифровий друк. Наклад 150 пр.

<i>О. В. Юрченко</i> НАУКОВЕ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ФОЛЬКЛОРИСТИКИ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ ОСВІТНЬО-ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ М. А. ЦЕРТЕЛЄВА У ТВОРЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ САМОСВІДОМОСТІ.....	86
---	----

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ СУЧАСНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ

<i>Ю. О. Блудова</i> ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ BYOD В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	92
<i>С. М. Бойко, Г. Е. Самойленко</i> ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯН-ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ НА ДНІПРОПЕТРОВЩИНІ: РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДНО-ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ ЗА 2015–2020 РОКИ.....	96
<i>Л. І. Ворона</i> ЩОДО ІНСТРУМЕНТІВ РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ПОЗАШКІЛЛЯ В РЕГІОНІ: ПРОГРАМНО-ПРОЄКТНИЙ ПІДХІД (ДОСВІД СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....	102
<i>О. А. Галицян, Н. Ф. Щекотиліна</i> ВТОМА ТА ЇЇ ПРОФІЛАКТИКА З МЕТОЮ ПРИРОДНО-РЕСУРСНОГО ЗБЕРЕЖЕННЯ ОРГАНІЗМУ.....	107
<i>С. В. Гарбар</i> ВПЛИВ МУЛЬТИПЛІКАЦІЙНИХ ФІЛЬМІВ НА ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	112
<i>Р. І. Гургула, Л. І. Столярчук</i> ЗАСТОСУВАННЯ ПРИНЦИПІВ СЦЕНІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТА МУЗИЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ.....	117
<i>Л. Н. Зельман</i> ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ МАЙСТРІВ РЕСТОРАННОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ У ВПУ.....	123
<i>Л. В. Козак, В. Ю. Коваль</i> ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ЗАСІБ ПІДГОТОВКИ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ У НОВІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ.....	127
<i>Н. М. Корчинська</i> ПОДОЛАННЯ ҐЕНДЕРНОГО РОЗРИВУ В ПРОФЕСІЙНІЙ ОСВІТІ ТУРЕЧЧИНИ.....	132
<i>А. К. Куліченко</i> НАЗВИ ЗАКЛАДІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА США У ХХІ СТ.: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЙ.....	138
<i>Л. Ф. Мержева</i> ПРОВІДНІ КОМПОНЕНТИ ДИРИГЕНТСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....	144

УДК 377:61(477)+377:61(73)-042.2 «20»
DOI <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.71-1.24>

А. К. Куліченко

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
Запорізького державного медичного університету

НАЗВИ ЗАКЛАДІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ТА США У ХХІ СТ.: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ДЕФІНІЦІЙ

У ХХІ ст. відповідно до державної політики курс української медичної освіти спрямовано на її поступову модернізацію. Тому концептуальні освітні поняття, що пов'язано з цією системою освіти, змінюються, а їх дефініції потребують уточнення й доповнення. На додаток, у вітчизняному педагогічному просторі прослідковується тенденція зосередження уваги на принципах єдності з міжнародними стандартами й термінологією, коли пострадянські освітні явища залишаються в минулому. Тому актуальним є звернення до кращого досвіду, зокрема американського.

Статтю присвячено виокремленню дискусійних термінів, що позначають назви закладів медичної освіти України та США, зокрема «медична школа», «медичне училище», «медичний коледж», «медичний факультет», «медичний університет». Крім того, в розвідці наведено порівняльно-теоретичний аналіз дефініцій зазначених термінів у контексті української й американської освіти. Проаналізовано законодавчу базу України, довідкові та науково-педагогічні джерела, що стосуються зазначених понять. Порівняльний аналіз дефініцій терміна «медична школа» в українській та американській медичній освіті ХХІ ст. свідчить про їх принципову відмінність.

Встановлено, що в Україні термін «медична школа» не зафіксований на державному рівні й може вказувати на 1) науково-освітні заходи, що мають на меті зібрати представників різних країн задля обміну досвідом та його подальшого практичного застосування, 2) громадські або комерційні організації, що пропонують інформаційно-консультаційні послуги, створюють освітні та наукові проекти в галузі медицини. Констатовано, що відбувається ототожнення термінів «медичне училище» та «медичний коледж»; віднедавна з'явився новий педагогічний конструкт «медичний фаховий коледж», дефініція якого вказує на заклад фахової передвищої медичної освіти або структурний підрозділ закладу вищої освіти; терміни «медичний університет» та «медичний факультет» не замінюють один одного. З'ясовано, що в американському освітньому просторі магістральним є термін «медична школа», стосовно якого терміни «медичний коледж» та «медичний факультет» є синонімічними.

Надалі важливим є висвітлення питання про поняття «інновації» та «інноваційна діяльність» у контексті розвитку інноваційної діяльності медичних коледжів університетів США.

Ключові слова: освіта США, освіта України, заклад медичної освіти, медична школа, медичне училище, медичний коледж, медичний факультет, медичний університет.

Постановка проблеми. На сучасному етапі розвитку педагогічної думки є нагальна потреба систематизувати усі терміни й подати їх тлумачення відповідно до викликів суспільства з метою подальшого уникнення їх плутанини. Услід за Ю. Гончарук вважаємо, що «розробка термінологічних питань педагогіки є особливо актуальною в період реформування системи освіти, в умовах вільного доступу користувачів до вітчизняних та зарубіжних джерел інформації, можливості кооперації та співпраці вчених різних країн. Перебудова загальної та професійної школи, введення нових державних стандартів освіти, організація нових видів і типів освітніх установ значно збагатили науку новими поняттями, посилили потребу в систематизації чинної терміносистеми. Виникли нові поняття і терміни, що стосуються управління системою освіти, атестації та акредитації навчальних закладів, змісту та завдань освіти, навчання за допомогою комп'ютерів та мультиме-

дійних засобів» [2, с. 66]. Отже, в сучасних дослідників є унікальна можливість акумулювати кращий передовий досвід, проаналізувати та узагальнити його у площині свого дослідження, тим самим зробивши значний внесок в освітній дискурс.

У зазначеному річизі українська медична освіта не є винятком, оскільки курс державної політики спрямовано на її поступове концептуальне оновлення. Базові освітні поняття, які притаманні цій системі освіти, з плином часу змінюються, їх дефініції потребують уточнення й доповнення. Крім того, у вітчизняному педагогічному просторі прослідковується тенденція відходу від пострадянських освітніх феноменів та увагу зосереджено на принципах єдності з міжнародними стандартами й термінологією. Річ у тім, що за 20 років ХХІ ст. Україна стала широковідомою серед громадян Індії, Нігерії, Гани, Марокко та інших країн, які приїждять на навчання й стикаються з певними лінгвокультурними особливостями в сис-

темі медичної освіти. Так, наприклад, український медичний університет іноземці називають медичною школою (медичним коледжем), хоча для українського студента ці назви освітніх закладів не є ідентичними. Як наслідок, різні дефініції одного педагогічного конструкта в різних країнах призводять до їх хибного розуміння.

Оскільки сучасна українська медична освіта орієнтується на позитивні здобутки американської науково-педагогічної думки, виникає нагальна необхідність порівняти дефініції деяких назв закладів медичної освіти в педагогічних парадигмах двох країн.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Питання про освітню термінологію є предметом жвавих дискусій як українських, так і зарубіжних науковців. Дослідження В. Будикиної, А. Вихруща, І. Зязюна, В. Кеміня, Г. Маршалла (Н. Marshall), М. Сокол, Д. Прозескі (D. Prozesky), О. Сухомлинської та ін. присвячені розгляду загальних педагогічних понять. А. Войтчак (А. Wojtczak) уклав глосарій медичних освітніх термінів англійською мовою. Ю. Колісник-Гуменюк та А. Саблук побіжно аналізують термін «медичний коледж» у своїх працях. Проте огляд науково-педагогічних джерел щодо назв закладів медичної освіти України та США вказує на відсутність цілісної розвідки у вітчизняній науковій думці.

Мета статті – виокремити терміни, що позначають назви закладів медичної освіти України та США й визначити їх особливості за допомогою порівняльного аналізу, узагальнивши теоретичну інформацію з різних джерел.

Виклад основного матеріалу. Про використання медичної освітньої термінології слушно зауважує А. Войтчак: «Той, хто бере участь у конференціях із питань медичної освіти, досить часто постає перед труднощами щодо розуміння нових освітніх термінів та понять, запропонованих доповідачами. Уміле оперування дефініціями чи описами є зазвичай непростим завданням. Крім того, під час аналізу різних словників та публікацій дослідник дізнається, що дефініції багатьох термінів, якщо вони насправді існують, часто є двозначними або не пов'язаними з медичною освітою» [19].

У цьому дослідженні дискусійними вважаємо такі назви закладів освіти, як «медична школа», «медичне училище», «медичний коледж», «медичний факультет», «медичний університет», розглядаючи їх дефініції в контексті української й американської освіти у XXI ст. Спочатку звернемося до вітчизняного педагогічного простору.

Нині в Україні термін «медична школа» не має офіційного статусу, оскільки не задекларований у нормативно-правовій базі Міністерства освіти та науки, Міністерства охорони здоров'я, Кабінету Міністрів України чи Верховної Ради України. Проте «медичною школою» називають:

- науково-освітні заходи, що мають на меті зібрати представників різних країн задля обміну досвідом та його подальшого практичного застосування (напр.: «Літня міжнародна медична школа», «Зимова міжнародна медична школа» та ін.);

- громадські або комерційні організації, що пропонують інформаційно-консультаційні послуги, створюють освітні та наукові проекти в галузі медицини (напр.: курси з підвищення кваліфікації, підтримка й супровід медичних досліджень тощо).

З. Шарлович зазначає, що в Україні «відповідно до вимог Болонської угоди, відбувається реорганізація вищих навчальних медичних закладів, зокрема I–II рівня акредитації (медичних училищ у медичні коледжі)» [14, с. 23].

Відповідно до чинного Наказу МОЗ України № 247 від 25.06.2001 р. «Про затвердження Примірнього положення про базове медичне училище (коледж) та переліку базових вищих медичних навчальних закладів I–II рівнів акредитації України» [11] відбувається отождолення термінів «медичне училище» та «медичний коледж», про що свідчить слово у дужках – (коледж) – після словосполучення «базове медичне училище».

У монографії «Формування професійно-етичної культури майбутніх фахівців у процесі гуманітарної підготовки в медичних коледжах» (2012) Ю. Колісник-Гуменюк зазначає, що «медичний коледж – це навчальний заклад, який здійснює загальноосвітню та професійну підготовку молоді на якісно новому науково-методичному рівні, використовуючи зв'язки з вищими навчальними закладами III–IV рівня акредитації для розвитку професійних творчих здібностей як майбутніх медиків, так і науково-педагогічних працівників у системі ступеневої професійної освіти» [5, с. 98].

У Законі України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, зокрема у ч. 3 п. 1 ст. 28, йдеться, що «коледж – заклад вищої освіти (*тут і надалі курсив наш.* – А.К.) або структурний підрозділ університету, академії чи інституту, що провадить освітню діяльність, пов'язану зі здобуттям ступеня бакалавра та/або молодшого бакалавра, проводить прикладні наукові дослідження та/або творчу мистецьку діяльність. Статус коледжу отримує заклад освіти (структурний підрозділ закладу освіти), в якому обсяг підготовки здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра та/або молодшого бакалавра становить не менше 30 відсотків загального ліцензованого обсягу» [9]. Зауважимо, що згідно із Законом України «Про внесення зміни до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «Молодший спеціаліст» від 21.03.2017 р. № 1958-VIII останній прийом на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста було проведено у 2019 р. [10]. Тобто до 2020 р. медичні коледжі вели набір студентів за освітньо-кваліфікаційним рівнем

«Молодший спеціаліст». Після отримання зазначеного рівня випускники мали право вступати до медичного університету на другий або третій курс за скороченим терміном навчання.

На думку А. Саблук, «в організації освітнього процесу коледж орієнтується на головне завдання, яке полягає в задоволенні потреб людини в отриманні широкої культурологічної та якісної професійної підготовки. Цей навчальний заклад реалізує якісно новий, відповідний сучасним вимогам, рівень підготовки середніх, зокрема медичних, кадрів. Можна констатувати, що коледжі дають змогу *порівняно швидко* отримати професію, а випускникам, які набули як практичну, так і теоретичну підготовку, – успішно адаптуватися на ринку праці [13, с. 21] або продовжувати навчання у закладі вищої медичної освіти.

Починаючи з 2020 р., медичні училища та коледжі було перейменовано в «медичні фахові коледжі» відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 р. № 2745-VIII. У цьому нормативно-правовому документі вказано, що «фаховий коледж – *заклад фахової передвищої освіти* або структурний підрозділ закладу вищої освіти, іншої юридичної особи, що провадить освітню діяльність, пов'язану із здобуттям фахової передвищої освіти, може проводити дослідницьку та/або творчу мистецьку, та/або спортивну діяльність, забезпечувати поєднання теоретичного навчання з навчанням на робочих місцях. Фаховий коледж також має право відповідно до ліцензії (ліцензій) забезпечувати здобуття профільної середньої освіти професійного та академічного спрямування, професійної (професійно-технічної) та/або початкового рівня (короткого циклу) вищої освіти, та/або першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Фаховий коледж, який здійснює освітню діяльність у системі фахової спеціалізованої передвищої освіти, має право відповідно до ліцензії (ліцензій) забезпечувати здобуття базової загальної середньої освіти, якщо наскрізна освітньо-професійна програма передбачає підготовку фахового молодшого бакалавра на основі початкової загальної середньої освіти» [12].

Отже, медичний фаховий коледж стає закладом передвищої освіти або структурним підрозділом закладу вищої освіти з правом проводити освітню діяльність, спрямовану на здобуття освітньо-професійного ступеня «Фаховий молодший бакалавр» галузі знань 22 «Охорона здоров'я», забезпечуючи якісне поєднання фахових теоретичних знань із практичною діяльністю за обраною студентом спеціальністю, а також, маючи ліцензії, надавати загальну освіту.

Поняття «медичний університет» притаманне Європейському освітньому простору. Нині в Україні є близько 20 державних та приватних медичних університетів.

Великий тлумачний словник сучасної української мови подає таке визначення терміна «університет»: 1) вищий навчальний заклад, наукова установа з різними гуманітарними та природничо-математичними факультетами; 2) будинок, в якому міститься цей заклад; 3) те, що дає досвід, знання поза навчальним закладом; 4) назва навчальної установи для підвищення загальноосвітніх, спеціальних та політичних знань [1, с. 1508].

У Тлумачному словнику А. Івченка зазначено, що «університет – це 1) вищий навчально-науковий заклад, який готує спеціалістів із багатьох галузей знань й проводить науково-дослідну роботу; 2) назва навчальної установи для підвищення загальнонаукових та науково політичних знань» [4, с. 494].

В Енциклопедії освіти (гол. ред. В. Кремень) термін «університет» розглянуто як «найдавніший і головний тип європейського ВНЗ із великою кількістю відділень (факультетів), діяльність якого спрямована на розвиток освіти, науки і культури в спосіб здійснення фундаментальних наук, досліджень та організації навчання за всіма рівнями вищої професійної, післядипломної і другої (додаткової) освіти з широкого спектра природничо-наукових, гуманітарних та інших галузей науки, техніки і культури. Університет є провідним центром розвитку освіти, який має право надавати наукові ступені і покликаний сприяти поширенню наук, знань та здійсненню культурно-просвітницької діяльності серед населення» [3].

У «Національному освітньому глосарії: вища освіта» (автори-укладачі І. Бабин, Я. Болюбаш, А. Гармаш та ін.) університет – «це основний тип закладу вищої освіти / вищого навчального закладу, що найбільш повно виражає й реалізує місію, візію, цілі, завдання і функції вищої освіти. Як провідні інтелектуальні осередки суспільства, університети на засадах автономії, академічної свободи здійснюють освітню, дослідницьку, інноваційну діяльність, є головними чинниками суспільного прогресу. Зазвичай університети здійснюють підготовку фахівців на всіх рівнях (підрівнях, етапах, циклах) та за широким спектром галузей освіти і навчання на основі накопичення потужного дослідницько-інноваційного кадрового, інформаційного, матеріально-технічного потенціалу» [8].

Відповідно до ст. 28 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII, університетом є «багатогалузевий (класичний, технічний) або галузевий (профільний, технологічний, педагогічний, фізичного виховання і спорту, гуманітарний, богословський/теологічний, медичний, економічний, юридичний, фармацевтичний, аграрний, мистецький, культурологічний тощо) заклад вищої освіти, що провадить інноваційну освітню діяльність за різними ступенями вищої освіти (в тому

числі доктора філософії), проводить фундаментальні та/або прикладні наукові дослідження, є провідним науковим і методичним центром, має розвинуту інфраструктуру навчальних, наукових і науково-виробничих підрозділів, сприяє поширенню наукових знань та провадить культурно-просвітницьку діяльність» [9].

За Великим тлумачним словником сучасної української мови, медичний університет – вищий навчальний заклад, який надає медичну освіту – сукупність медичних знань, здобутих у процесі навчання [1, с. 655, 857].

Підсумовуючи, зазначимо, що медичний університет – це галузевий заклад вищої освіти III або IV рівня акредитації державної або приватної форми власності, який здійснює за допомогою інноваційної діяльності якісну підготовку фахівців на рівні бакалавра, магістра, доктора філософії та доктора наук, розробляє та проводить як фундаментальні, так і прикладні наукові експерименти; акумулює та удосконалює досвід освітньої, методичної, наукової та культурно-просвітницької діяльності, має новітню матеріально-технічну базу та висококваліфікований професорсько-викладацький склад.

Що стосується дефініції терміна «медичний факультет», огляд довідкових та наукових джерел задекларував її відсутність. Зазначимо, що в Законі України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII подано визначення терміна «факультет» як «структурний підрозділ закладу вищої освіти, що об'єднує не менш як три кафедри та/або лабораторії, які в державних і комунальних закладах вищої освіти в сукупності забезпечують підготовку не менше 200 здобувачів вищої освіти денної форми навчання (крім факультетів вищих військових навчальних закладів (закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання), закладів вищої освіти фізичного виховання і спорту, закладів вищої освіти культури та мистецтва)» [9].

Великий тлумачний словник сучасної української мови подає таку дефініцію: «підрозділ (частина, відділ) вищого навчального закладу, де викладається певний цикл споріднених наукових дисциплін і готують фахівців відповідного профілю» [1, с. 1527].

На підставі вищезазначеного вважаємо, що медичний факультет – це структурний підрозділ галузевого (медичного) або не галузевого закладу вищої освіти III або IV рівня акредитації державної або приватної форми власності, якому підпорядковуються не менше ніж 3 кафедри, що здійснюють підготовку за певними спеціальностями не менше 200 здобувачів вищої освіти, зокрема, студентів, аспірантів, докторантів.

Вкажемо, що в медичному університеті, як правило, є медичні факультети, відповідальні за підготовку конкретної категорії майбутніх фахів-

ців. Так, наприклад, у Запорізькому державному університеті три медичні факультети. I медичному факультету підпорядковані студенти спеціальності 222 «Медицина». До II медичного факультету належать студенти, що вибрали спеціальності 222 «Медицина», 228 «Педіатрія», 224 «Технології медичної діагностики та лікування» (освітня програма «Лабораторна діагностика»). III медичний факультет зосереджений на підготовці студентів спеціальності 221 «Стоматологія» та 227 «Фізична терапія, ерготерапія».

Якщо розглядати дефініції термінів, що позначають назви закладів медичної освіти в американській освітній парадигмі, порівнюючи з українськими визначеннями, то виявляється, що все сфокусовано переважно на терміні «медична школа».

Так, в американській медичній освіті медичною школою, за А. Войтчаком, є заклад вищої або університетської освіти, що пропонує курс медицини. Крім того, дослідник як приклади пропонує назви, які можуть відрізнятися як у межах однієї країни, так і в інших країнах: медичний коледж (medical college); коледж хірургів (college of surgeons); медичний інститут (medical institute); інститут медицини та фармації (institute of medicine and pharmacy); інститут медицини та хірургії (institute of medicine and surgery); факультет медицини (faculty of medicine); факультет медичних наук (faculty of medical sciences); факультет медицини та хірургії (faculty of medicine and surgery); академії медицини або медична академія (academy of medicine or medical academy); університетський центр для наук про здоров'я (university center for health sciences); медичний університет (medical university) [19].

Нашою візією щодо дефініції терміна «медична школа» є таке: це «заклад вищої освіти, або структурний підрозділ певного закладу вищої освіти, який акредитовано спеціальним компетентним органом за затвердженими стандартами та який встановлює власні вимоги до вступу, має необхідні адміністративні, наукові та допоміжні кадри, достатнє матеріально-технічне обладнання й здійснює підготовку фахівця з медицини з правом присвоєння кваліфікації лікаря на рівні «Доктор медицини» або «Доктор остеопатичної медицини» [6, с. 122].

Нині в США існує 141 акредитована алопатична медична школа та 36 акредитованих остеопатичних медичних шкіл [15;17]. Зазначимо, що місією кожної медичної школи є викладання, дослідження та догляд за пацієнтами [17]. Різницю між термінами «алопатична медична школа» та «остеопатична медична школа» пояснено в розвідці [6] автора цього дослідження.

Зауважимо, що в освітній парадигмі США термін «медичний університет» відсутній як такий. За словником Merriam-Webster, університет – «це

заклад вищої освіти з усіма необхідними можливостями для навчального процесу, проведення досліджень, та правом надавати академічні ступені. Такий заклад надає вищу освіту першого рівня (ступінь бакалавра) та вищу освіту другого рівня (ступінь магістра та ступінь доктора), представлену магістратурою та такими структурними підрозділами, як професійні школи (медична школа, теологічна школа, юридична школа та ін.)» [18]. Як бачимо, медицину вивчають саме у професійних школах, котрі є структурними підрозділами університетів, тобто в медичних школах.

Для терміна «коледж» у словнику Merriam-Webster є кілька дефініцій, зокрема: 1) незалежний заклад вищої освіти, що пропонує курс загальних дисциплін, після закінчення якого здобувач отримує ступінь бакалавра; 2) структурний підрозділ університету, що пропонує фахову групу курсів та дисциплін; 3) установа, яка пропонує навчання, як правило, у професійній чи технічній галузі [16].

В. Луначек вважає, що «термін «коледж» у системі вищої освіти США може означати як самостійний навчальний заклад (термін навчання, як правило, два або чотири роки), так і аналог факультету університету, що готує спеціалістів в окремій галузі і має певну автономію. Університети у США – це переважно потужні навчально-наукові комплекси, які об'єднують різні заклади, установи і наукові центри. Як правило, випускники коледжів отримують диплом бакалавра, в той час як в університетах, крім цього, здійснюється навчання за магістерськими і докторськими програмами. Нині є стала тенденція інтеграції університетів із закладами середньої освіти, перш за все старшою середньою школою» [7, с. 422].

Висновки і пропозиції. Отже, поняттєво-термінологічний інструментарій освітньої системи певної країни є унікальним та специфічним явищем. Один термін може мати різні дефініції в освітніх просторах певних країн, що часом призводить до їх хибного тлумачення та плутанини. Аналіз довідкових та науково-педагогічних джерел щодо проблеми дефініції термінів, які позначають назви закладів медичної освіти України та США у XXI ст., дав змогу констатувати: а) в українському освітньому просторі термін «медична школа» не зафіксований у нормативно-правовій базі; відбувається ототожнення термінів «медичне училище» та «медичний коледж», з'являється новий педагогічний конструкт «медичний фаховий коледж», що є закладом фахової передвищої освіти або структурним підрозділом закладу вищої освіти; терміни «медичний університет» та «медичний факультет» не замінюють один одного; б) в американському освітньому просторі магістральним є термін «медична школа», щодо якого терміни «медичний коледж» та «медичний факультет» є синонімічними. Порівняльний аналіз дефініцій

терміна «медична школа» в українській та американській медичній освіті XXI ст. вказує на їх принципову відмінність.

Перспективами подальших досліджень вважаємо висвітлення питання про ключові поняття «інновації» та «інноваційна діяльність» у контексті розвитку інноваційної діяльності медичних коледжів університетів США.

Список використаної літератури:

1. Великий тлумачний словник сучасної української мови : 250 000 / уклад. та голов. ред. В.Т. Бусел. Київ; Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с.
2. Гончарук Ю.В. Педагогічна терміносистема: проблеми та шляхи їх розв'язання. *Наукові праці [Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу «Києво-Могилянська академія»]. Сер. Педагогіка.* 2009. Т. 112. Вип. 99. С. 65–72.
3. Енциклопедія освіти / голов. ред. В.Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. с. 1040.
4. Івченко А.О. Тлумачний словник української мови. 13-те випр. вид. Харків : Фоліо, 2008. 540 с.
5. Колісник-Гуменюк Ю.І. Формування професійно-етичної культури майбутніх фахівців у процесі гуманітарної підготовки в медичних коледжах : монографія. Львів : «Край», 2013. 296 с.
6. Куліченко А.К. Сутність термінів «медична школа» та «остеопатична медична школа» в американській і канадській освітніх парадигмах. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах.* 2018. Вип. 58–59. С. 117–124.
7. Луначек В.Е. Публічне управління освітою в США: проблеми підготовки фахівців. *Теорія та практика державного управління.* 2011. Вип. 4. С. 416–423.
8. Національний освітній глосарій: вища освіта / авт.-уклад. : І.І. Бабин, Я.Я. Болубаш, А.А. Гармаш [та ін.] ; за ред. Д.В. Табачника, В.Г. Кременя. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. 100 с.
9. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 18.03.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 01.06.2020).
10. Про внесення зміни до Закону України «Про вищу освіту» щодо освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» : Закон України від 21.03.2017 р. № 1958-VIII. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1958-19> (дата звернення: 01.06.2020).
11. Про затвердження Примірнього положення про базове медичне училище (коледж) та переліку базових вищих медичних навчаль-

- них закладів I–II рівнів акредитації України : Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.06.2001 р. № 247. Дата оновлення: 21.12.2005. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/rada/show/en/v0247282-01> (дата звернення: 02.06.2020).
12. Про фахову передвищу освіту : Закон України від 06.06.2019 р. № 2745-VIII. Дата оновлення: 20.03.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19> (дата звернення: 01.06.2020).
13. Саблук А.Г. Специфіка функціонування медичного коледжу. *International Scientific and Practical Conference «WORLD SCIENCE»*. 2017. № 10 (26). Vol. 3. С. 20–24.
14. Шарлович З.П. Формування професійно-педагогічної компетентності медичних сестер сімейної медицини в процесі фахової підготовки : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Житомир. держ. ун-т. ім. І. Франка. Житомир, 2015. 236 с.
15. *American Association of Colleges of Osteopathic Medicine* : website. URL: <https://www.aacom.org/> (date of access: 03.06.2020).
16. *College. Merriam-Webster Dictionary* : website. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/college> (date of access: 03.06.2020).
17. *Medical School 101. Association of American Medical Colleges* : website. URL: <https://students-residents.aamc.org/choosing-medical-career/medical-school-101> (date of access: 02.06.2020).
18. *University. Merriam-Webster Dictionary* : website. URL: <https://www.merriam-webster.com/dictionary/university> (date of access: 03.06.2020).
19. Wojtczak A. Glossary of medical education terms: Part 3. *Medical Teacher*. 2002, 24(4). URL: https://www.researchgate.net/publication/11195537_Glossary_of_medical_education_terms_Part_3 (date of access: 05.06.2020).

Kulichenko A. Names of medical education establishments in Ukraine and US in XXI century: comparative analysis of definitions

The course of the Ukrainian medical education in the XXI century (as per the state policy) is aimed at gradual modernization. Therefore, the conceptual educational notions associated with this educational system are changing, while their definitions and notions need clarifying and supplementing. Moreover, there is a tendency in the Ukrainian pedagogical space to focus on the principles of unification with international standards and terminology, leaving behind the post-Soviet educational phenomena. In this regard, it is relevant to refer to the best practices, in particular, the American ones.

The article focuses on identifying controversial terminology denoting the names of medical education establishments in Ukraine and the US, in particular, "Medical school", "Medical vocational training school", "Medical college", "Medical faculty", "Medical university". Moreover, the study presents a comparative and theoretical analysis of definitions of the terminology above in the context of the Ukrainian and American education. The article analyzes the Ukrainian legislation, reference and scientific and pedagogical sources regarding these notions and concepts. A comparative analysis of the definitions of "Medical school" term in Ukrainian and American medical education systems of the XXI century indicates at the fundamental difference of the two education systems in question.

The author identified that the term "Medical school" is not fixed in Ukraine at the state level and can refer to 1) scientific and educational events aimed at bringing together representatives of various countries to exchange experience and its further practical application; 2) public or commercial establishments offering information and consulting services, and developing educational and scientific projects in the field of medicine. The study established that the terms "Medical vocational training school" and "Medical college" are equated; A new pedagogical concept of "Medical professional college" has been recently introduced, with its definition indicating at an institution of professional advanced medical education or a structural unit of a higher education establishment; the terms "Medical university" and "Medical faculty", do not replace each other. The article found out that the term "Medical school" is the key one in the American educational sphere, whereas the terms "Medical college" and "Medical faculty" are its synonyms.

Further important steps include highlighting the issue of concepts and notions of "Innovation" and "Innovation activity" in the context of developing innovative activities of the US medical colleges of universities.

Key words: *education in the US, education in Ukraine, medical education establishment, medical school, medical vocational training school, medical college, medical faculty, medical university.*